

เรื่องเล่าร่าพล้ง

รามาธิบดีล้ำค่า ด้วยนวัตกรรม นำพาสู่ความยั่งยืน

ความสุขสี่ขา

นางสาวศศิกันต์ พงศ์เจริญ

หอผู้ป่วยอายุรกรรมหญิง งานการพยาบาลอายุรศาสตร์

เสียงนาฬิกาปลุกที่ดังขึ้นในทุกๆ วัน ทำให้ต้องติดตัวลุกขึ้นจากที่นอนนุ่มๆ รับประทานอาหารปรุงแต่งพิเศษที่เตรียมไว้ให้พร้อมที่จะเผชิญกับคนหลากหลายคน ชีวิตในวัยทำงานช่างแตกต่างกับวัยเด็กหรือวัยเรียนโดยสิ้นเชิง วัยเด็กที่ไม่ต้องคิดอะไรมาก ชีวิตวัยใส ชีวิตที่มีพ่อแม่ มีที่ ใดๆ คอยประคับประคองตลอด ช่วงชีวิตที่ไม่เคยต้องรับรู้ว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคคืออะไร ความทุกข์คืออะไร หรือแม้แต่ความสุขคืออะไร

ความสุขที่แท้จริงคืออะไร การหาคำตอบให้ตัวเองในชีวิตวัยทำงานเริ่มเกิดขึ้น เมื่อฉันได้มาประกอบอาชีพที่ได้ชื่อว่า อาชีพนางฟ้าชุดขาว อาชีพที่ทุกคนนับหน้าถือตา อาชีพที่มีเกียรติ มีความมั่นคง นั่นอาจเป็นเพราะด้วยสีของเครื่องแบบ หรือความเสียสละอย่างมาก หรืออาจเป็นเพราะการพูดต่อกันมาตั้งแต่อดีตกาล ว่าพยาบาล คือ นางฟ้าชุดขาว พยาบาลเป็นอาชีพหนึ่งทางการแพทย์ที่ต้องเสียสละเป็นอย่างมาก และต้องใจรัก ฉันคิดแบบนั้นมาตลอด ฉันเป็นคนหนึ่งที่รักผู้สูงอายุ แต่ไม่ได้เริ่มต้นด้วยการรักในอาชีพนี้ ฉันเข้ามาเรียนพยาบาล ตามความปรารถนาของแม่และพ่อ เพียงเพื่อให้ลูกสาวมีการงานที่มั่นคง มีเงินพอที่จะเลี้ยงดูตัวเองได้ในอนาคต และชีวิตในวัยเรียนของการเป็นนักเรียนพยาบาลในเมืองนั้นก็ไม่น่าเบื่อ ฉันเริ่มรู้จักกับความทุกข์ ครั้งแรกเมื่อได้ก้าวเข้ามาสู่เมืองกรุง มีความทุกข์ทั้งในเรื่องการปรับตัว การมีสังคมเพื่อนใหม่ การเรียนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ แต่ก็มีความสุขเล็กๆ เข้ามาบ้าง แต่ทั้งหมดนั้นคือเหตุการณ์ในวัยใส ที่ไม่ต้องการมีความรับผิดชอบอะไรมาก ไม่คิดอะไรมาก ไม่พอใจอะไร เราที่พูดออกมาได้แบบเด็กๆ นั่นคือการระบายหรือการปรับทุกข์ เรียนให้เสร็จไปเป็นวันๆ กลับมาหอพักก็นอน กิน เล่น ตามประสา วัยเรียน

ย้อนไปวันแรกที่ก้าวเข้าหอผู้ป่วยอายุรกรรม นั่นคือชีวิตในวัยทำงานแต่ไม่ใช่ 100 เปอร์เซ็นต์ เพราะต้องเริ่มต้นด้วยระบบที่เลี้ยง ยังมีที่คอยดูแล ในช่วง 3 เดือนแรก อายากถามหาความสุขในวัยทำงาน ไม่เคยมีคำว่า “สุข” เลยสักวันเดียว 99 เปอร์เซ็นต์ คือความทุกข์ ที่แบกเอาไว้ อีก 1 เปอร์เซ็นต์ ที่เหลือคือกำลังใจจากแม่และพี่ที่คอยส่งมาให้ตลอด เรียกได้ว่า สุขแค่ 1 เปอร์เซ็นต์ ความคิดตอนนั้นคือ เสียเวลาเวลาที่อุตสาหกรรมมาตั้ง 4 ปี ที่สำคัญคือกลัวผลิตหัวๆ ที่ทนทำงานไป ให้เสร็จแล้วก็ลงรถกลับบ้านนอน ไม่คิดอะไรมาก เมื่อวันเวลาผ่านไป คนเราต้องเติบโตขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งประสบการณ์ ความคิด ภูมิภาวะ แขนงคณะ ชีวิตวัยทำงานที่แท้จริง 100 เปอร์เซ็นต์ เกิดขึ้นเมื่อเรียกได้ว่า “ตัวจริง” นั่นก็คือการเป็นพยาบาลวิชาชีพเต็มตัวที่ไม่มีรุ่นพี่คอยดูแล เนื่องจากหอผู้ป่วยที่ขึ้นชื่อว่าอายุรกรรมนั้น บอกเลยว่า คนมีกรรม เท่านั้นที่อยู่ได้ นั่นคือความคิดของฉัน แต่ทุกอย่างก็ต้องเกิดการเรียนรู้ และการสั่งสมจากประสบการณ์ ฉันทำงานผ่านมา หนึ่งปี สองปี สามปี คิดทุกปีที่จะยื่นใบลาออก จนกระทั่งวันนั้น สิบสองปีที่ใกล้จะครบในอีกไม่กี่เดือนข้างหน้า ฉันได้ค้นพบกับอะไรบางอย่างในชีวิต ที่สอนฉัน และทุกอย่างที่ผ่านเข้ามาเป็นเหมือนครู เป็นทั้งแรงผลักดัน เป็นทั้งสิ่งบั่นทอน ซึ่งทุกอย่างเกิดขึ้นจากเหตุการณ์จริง คนจริง ๆ ล้วน ๆ สิบสองปี ที่ผ่านมานั้นแน่นอนว่าปีแรกๆ มีแต่ความทุกข์ และความทุกข์เหล่านั้นก็เลือนลางจางหายไปตามกาลเวลาเช่นกัน มันค่อยๆ ลดลงเรื่อย ๆ และมีสิ่งอื่นเข้ามาทดแทน

หลังจากประตูปักปิดลง และฉันได้ก้าวเดินออกไปอีกสถานที่หนึ่ง ที่ที่เรียกว่า ที่ทำงาน สิ่งแรกที่ฉันบอกกับตัวเองเสมอคือ ไม่ว่าอะไรจะเกิดขึ้น ฉันจะเผชิญหน้ากับมันให้ได้ และฉันจะยอมรับ แม้ว่าบุคลิกจริง ๆ ของฉันเป็นคนขี้โมโหไม่เก่งก็ตาม ฉันจะสร้างรอยยิ้มในใจและสร้างพลังบวกให้กับตัวเองเสมอ และแล้วสิ่งที่ฉันประสบพบเจอแทบทุกวันในชีวิตของการทำงาน ก็คืออุปสรรค เข้ามักเป็นเพื่อนคู่คิดของฉันเสมอ แรก ๆ ก็แอบน้อยใจในโชคชะตา และอุปสรรคก็มาบ่อยจริง ๆ กำลังใจที่สำคัญของฉันก่อนไปเผชิญกับสิ่งต่าง ๆ ก็คือกำลังใจจากตัวเอง ในปัจจุบันภาระงานที่เพิ่มขึ้นจากเดิม ทำให้ต้องขึ้นเวรหนักขึ้น ฉันทำงานจนรู้สึกว่า งานคือส่วนหนึ่งของชีวิต ที่บางครั้งไม่สามารถแยกออกจากกันได้ ชีวิตของผู้หญิงตัวคนเดียวไม่มีครอบครัว สิ่งที่ทำให้ฉันคลายเหงาได้ก็คืองาน นี่คือการมีความสุขของฉันอีกตามเคย ฉันทำงานเยอะ จนมีเวลาพักผ่อนน้อยมาก ฉันมองว่างานคือเพื่อนแท้เหงา ของฉัน คนเราไม่มีอะไรที่พอดี มีมากไปบ้าง น้อยไปบ้าง แต่เราจะทำให้สองสิ่งที่ไม่พอดีนั้นลงตัวหรือสมดุลได้อย่างไร ทุกอย่างคือการเรียนรู้และต้องปรับตัว

ในทุก ๆ วันที่ฉันได้เห็นแวตาคของคนที่ฉันรู้สึกได้ถึงหัวใจของคนที่พองโต และอบอุ่นมาก ๆ อาจเป็นเพราะว่าฉันเป็นเด็กที่ขาดทั้งพ่อและแม่ทำให้ฉันมีความเข้าใจและรักผู้สูงอายุมากกว่าวัยอื่น ฉันมีโอกาสดูแลผู้ป่วยติดเตียงในเตียงหัวใจ และผู้ป่วยที่มีก้อนในสมอง ซึ่งผู้ป่วยทั้งสองคนนี้ต้องเข้ารับการผ่าตัดทั้งๆ ที่แน่นอนว่าเขาต้องมีความกังวลและกลัวอย่างมาก ในบทบาทของพยาบาลที่เราได้ที่สำคัญ คือการให้กำลังใจ ผู้ป่วยที่เป็นโรคติดเตียงในเตียงหัวใจ เคสนี้มีความเสี่ยงสูงมากในการผ่าตัด ผู้ป่วยเองก็รับรู้ความเสี่ยงทั้งหมด อยู่มาวันหนึ่ง ขณะที่กำลังเช็ดตัว ผู้ป่วยถามฉันว่า ป้าจะมีโอกาสได้กลับมาเจอหนูอีกไหมลูก การทำงานหยุดชะงักไปเกือบหนึ่งนาที และฉันก็หันไปสบตากับน้องพยาบาลอีกคน น้ำตาก็เอ่อ โดยทันที ณ ตอนนั้นสิ่งที่ฉันและน้องทำคือ การจับมือ และบีบมือผู้ป่วยเบา ๆ พร้อมกับพูดว่า คุณป้าคะ สัญญากับหนูนะ ว่าต้องกลับมาเจอกัน คุณป้ายิ้มตอบ และพยักหน้ารับ จนกระทั่ง ฉันได้มีโอกาสดูแลผู้ป่วยเคสนี้ เข้าห้องผ่าตัดด้วยตัวเอง หลังจากนั้น ฉันก็ติดตามอาการของผู้ป่วยรายนี้มาตลอด จนกระทั่ง ได้ย้ายกลับมาที่หอผู้ป่วยอายุรกรรมหญิงอีกครั้ง แต่กลับมารู้สึกว่าผู้ป่วยจะอ่อนเพลียมากกว่าเดิม วันหนึ่งฉันไปทำงานฉันได้ไปทักทายคุณป้า คุณป้าจำฉันได้ หัวใจยิ่งพองโตมากขึ้น ยิ่งกว่านั้น มีอยู่วันหนึ่ง ที่ฉันกำลังยุ่ง ๆ กับการทำงานในเวรป่วย คุณป้า เรียกให้ฉันไปหา โดยการฝากบอกผ่านน้อง ๆ ผู้ช่วยพยาบาล คนแล้วคนเล่า จนฉันต้องปลุกตัวไปหาคุณป้า เมื่อไปถึง คุณป้าบอกว่า คิดถึงหนูนะลูก ไปทำงานต่อเถอะ แค่นั้นจริง ๆ บางครั้งที่เราเหนื่อยมากๆ จากงาน แค่นั้น ๆ ก็มีมีความหมายต่อจิตใจมากที่ทำให้เรามาถึงใจสุดท้าย และอีกหนึ่งราย คือ ผู้ป่วยที่ต้องเข้ารับการผ่าตัดสมอง เช้าวันผ่าตัดในขณะที่คุณป้านั่งประพรมไปด้วย คุยกับเตียงข้าง ๆ ไปด้วย ฉันได้เข้าไปพูดคุยอีกเช่นเคย สิ่งแรกที่ได้สัมผัสคือรอยยิ้มที่เป็นมิตร เป็นรอยยิ้มอันแสนหวานมาแต่ไกล และต่อด้วยคำพูด “สวัสดีค่ะลูก ป้าจะสู้ชนะ แล้วป้าจะกลับมาหาหนูนะ ป้ารักพยาบาลที่นี่ พยาบาลที่นี่น่ารักมาก ๆ” และคุณป้าก็คว้าแก้มอันอวบอิมของฉันไปหอมซ้ำ ซ้ำ ซ้ำ แบบไม่ทันตั้งตัว นี่ถือว่าเป็นการถูกขโมยหอมแก้มครั้งแรกแบบไม่ทันตั้งตัว และเป็นครั้งแรกในชีวิตการทำงาน

ชีวิตการทำงานในแผนกอายุรกรรมนั้นไม่ยากแต่ก็ไม่ง่าย อยู่ที่การคงความสมดุลของแต่ละบุคคล นั่นคือ คงทั้งความสุขและความทุกข์ที่เกิดจากการทำงานไปด้วยกัน เมื่อมีความทุกข์เกิดขึ้นเราต้องพยายามทำให้ทุกข์นั้นอยู่กับเราให้สั้นที่สุด โดยการหาความสุขเข้ามาทดแทน ความสุขมีหลายรูปแบบ มีทั้งความสุขที่เกิดจากการเป็นผู้ให้ และความสุขที่เกิดจากการเป็นผู้รับ และแต่ละคนย่อมต้องการความสุขที่แตกต่างกัน สำหรับฉันแล้ว ที่จะกล่าวถึงในที่นี้ คือความสุขในวัยทำงานสิบสองปีในการทำงานและปิด ๆ ไป ฉันค้นพบแล้วว่า ความสุขในอาชีพพยาบาลที่แท้จริงคืออะไร และฉันให้นิยามความสุขของฉันว่า “ความสุขสี่ขา”